

bb. 47. az éjszakai színház premierje pécssett

vid/hné/rj

1964. május 2.

Szombaton este 11 órai kezdettel tartja nyitó előadását a pécsi éjszakai színház a pannónia szálló nagytermében. az éjszakai színház a szálloda és a pécsi nemzeti színház együttműködéséből született. a terem minden részéről jól látható színpadot számított asztalok veszik körül. egy-egy előadást 200-an tekinthetnek meg. az éjszakai színház este 10 órától 3 óráig tart nyitva, időközben - előadás előtt és után, illetve a szünetekben - asztalaiknál fogyaszthatnak a vendégek. a belépődíj személyenként egységesen 20 forint, ehhez járul még 15 forint kötelező fogyasztás.

az éjszakai színházban elsősorban a mai élet kérdéseit szórakoztatón felvető modern drámákat, színvonalas kabarékat játszanak, írói, rendező kísérleteknek adnak helyet, fiatal drámairóknak teremtenek fórumot. a premieren peter shaffer angol író „ki megy a nő után?“, és „ki után megy a nő?“, című vígjátéka kerül színre./mti/

..-

- v é g e -

18.32/pe

1833 Laci

- 24 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Béni utca 5-7. Telefon: 100-400, 369 500

A szerkesztésért és kiadásért a vezetőigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. május 3.

bb 1. diafilmek a galilei-és shakespeare-jubileum alkalmából

i tz/gg vm vg

1964.május 3.

három jubileumi diafilmet készített a magyar diafilmgyártó vállalat galilei, illetve shakespeare születésének 400. évfordulója alkalmából.

az egyik hatvan képkockából álló film a nagy csillagász munkásságát mutatja be, a másik - amelyet shakespeare életéről állítottak össze - a nagy angol drámairó alkotásainak magyarországi és külföldi bemutatóiról is közöl képeket.

ezenkívül elkészül egy 2x40 kockás színes film is, amelyen viszont a madách színház hamlet-előadásának egyes jelenetei láthatók.

a három jubiléris diafilmet most hozták forgalomba./mti/

..-

bb 2. a budapesti operaház legtávolabb lakó bérlettulajdonosai

vid j vm fm

1964.május 3.

a szombathelyi ady endre művelődési otthon két évvel ezelőtt lehetővé tette az otthon látogató vasutasoknak, hogy operabérletre jussanak. azóta is kéthavonként közösen utaznak budapestre a magyar állami operaházba a szombathelyi és környékbeli vasutasok egy-egy előadás meghallgatására. általában a vasárnap délelőtti előadásokat látogatják az operaház minden bizonnyal legtávolabb lakó bérlettulajdonosai.

egyébként szombathelyen is mind gyakrabban van lehetőség színvonalas színházi és opera-előadások megtekintésére a múlt nyáron felavatott művelődési és sportházban./mti/

..-

- 1 -

me

bb 3. „siet,, a komló - naponta 8-10 centimétert fejlődnek a hajtások

vid ká sk vm

1964. május 3.

bácska nagykiterjedésű komlóskertjeit előkészítették az ideai termelésre, a bajai, és a hosszuhegyi állami gazdaságban felújították a táंबरendezést, a régi faállványokat betonoszlopokkal cserélték fel. sírűbb és erősebb huzalokat feszítettek ki, hogy a két, illetve három soron felvezetett hajtásokat is elbirják, a felújított telepeken megkezdték a komló felvezetését, most már „siet,, a növény, a friss hajtások naponta 8-10 centimétert is fejlődnek./mti/

- . -

bb 4. egzotikus növények tavaszi pompája izsákon

vid ká tr vm

1964. május 3.

izsákon farkas jános, az országoshirű kaktuszgyűjtő üvegházában teljes díszben pompáznak az egzotikus növények. a sivatagi kaktuszok - amelyekből több, mint 1300 fajta látható itt - majdnem 150 változata bontott szirmot, számos olyan példány is virágot nevel, amely a szakirodalom szerint európai éghajlati viszonyok között nem virágzik. a gyűjteményben számos mexikói, perui, chilei kaktusz-különlegesség található./mti/

- . -

bb 5. az idén is megrendezik a bakonyi heteket

vid j vm fm

1964. május 3.

a bakony vidékén - ahol jelentős a turistaforgalom - az idén újra megrendezik a gazdag programú ünnepi heteket. a május 23-án kezdődő bakonyi hetek alkalmával a könyvtárban megnyitják reguly Antal kiállítását. ezenkívül további négy kiállítást rendeznek: az erdőgazdaságok, a termelészövetkezetek is bemutatják mintatermékeiket és tárlaton mutatják be munkáikat a bakonyi fotó-és festőművészek is. az ünnepi hetek idején a természetbarátok találkozóira és lovasversenyekre is sor kerül./mti/

- . -

-2-

me

bb 6. különleges eke került a nyiregyházi muzeumba

vid j vm fm

1964. május 3.

a magycserkeszi kossuth termelészövetkezeti csoportból egy különleges, csak szabolcs és hajdu megye egy részén használatos, egyébként még most is jó állapotban levő eke került a nyiregyházi muzeumba. a „nánási,, néven ismert vaseke abban különbözik az általában használtaktól, hogy a taliga koronájára erősített csavar segítségével lehet a gerendelyt tartó párnát lejjebb vagy feljebb venni. nagy előnye, hogy ha szántás közben puha földből keménybe érnek, nem kell leállni, mert a csavar segítségével menetközben szabályozható a mélység. az érdekes szerkezeti részt egy nánási kovácsmester készítette gyári ekékre, s így csak a közeli vidéken terjedt el./mti/

- . -

me

-3-

bb 7. sopronban is gyűjtik a selmebányai akadémiára vonatkozó emlékeket

vid/j/m/fm

1964. május 2.

kétszáz évvel ezelőtt, 1764-ben alapították selmebányán a bányászati akadémiát. az évforduló alkalmából az idén ünnepséget rendeznek az egykori híres diákvárosban. a szlovák tudományos akadémia háromnapos tudományos ülést rendez selmebányán, s kiállításokon mutatják be a volt bányászati akadémiára vonatkozó emlékeket. a selmebányai bányászati akadémia 1918-ban szűnt meg és költözött sopronba, ahol 40 évig, 1959-ig működött, amikor miskolc lett a bányászoké városa.

az ország egyetlen bányászati muzeumban, a soproni központi bányászati muzeumban sok érdekességet és régi emléket őriznek a selmebányai bányászakadémia múltjából. dr. faller jeno, a muzeum igazgatója - aki maga is selmebányán végzett - már gyűjti azokat a régi diákemlékeket, valétakönyveket, szalagokat, egykori ballagások emlékeit, amelyeket a selmebányai ünnepség kiállításain mutatnak majd be.

a soproni központi bányászati muzeumban található dokumentumok tanúsága szerint selmebányán már az 1820-as években divat volt a ballagás, a ballagási szalagok és valétakönyvek készítése. a sopronban őrzött régi valétakönyvekben a diáktársak művészen kivágott sziluettképei láthatók, amelyeket csak később váltottak fel a fényképek.

a selmebányai bányászati akadémia volt egykor a monarchia egyetlen ilyen oktatási intézménye, ahova európa minden országából érkeztek diákok. a jubileumi ünnepségre meghívák a még élő öreg diákokat, is. sopronban négyen készülnek a nevezetes találkozóra. lámfalusy sándor erdőmérnök, dr. esztó péter, a műszaki tudományok doktora, kossuth-díjas egyetemi tanár, aki 1914-ben szerezte diplomáját és négy éve kapott aranydiplomát, sztaszni bertalan nyugdíjas egyetemi tanár és dr. faller jeno, a soproni központi bányászati muzeum igazgatója. /mti/

bb 8. új módszerrel 24 órától 30 percre csökken az öntvénytisztítás ideje

i sl/sk/m/vg

1964. május 2.

az április 4. gépgyár munkájában gyakran okozott torlódást az öntvénytisztító műhely túlterheltsége. az öntvények felületére ráégett formázóhomokot csak 24 órai savas áztatással lehetett eddig eltávolítani, s a tisztítás még így sem volt tökéletes. a savas páclé csak a lazábban tapadó homokréteget távolította el, s rendszerint csak utólagos forgácsolással bírták az öntvényt teljesen megtisztítani. /folyt.köv./

0.25/m

- 4 -

930
P

bb 8. /új módszerrel ... 1. folyt./ m

az üzem gyártásfejlesztési csoportja most új módszert dolgozott ki, amelynek lényege, hogy az öntvényt nem savval, hanem elektromos árammal telített, forró sósvízzel szabadítják meg a ráakódott homoktól, grafittól, oxidoktól és a rozsdától. az új eljárásnak igen nagy előnye, hogy a tisztítás ideje 24 órától 30 percre csökken, ugyanakkor sokkal hatékonyabb, mint bármely előző módszer. nemcsak a szennyet távolítja el, hanem olyan sima, szinte csillogó felületet ad, hogy az öntvény megmunkálásához is kevesebb idő kell, ami szerszámmegtakarítással is jár. a hivatalosan elektrolitikus sópácoló eljárásnak nevezett öntvénytisztítási módszert az év második felében már üzemszerűen alkalmazzák. tekintve, hogy az új technológiához 400-430 fokos vizet kell felhasználni, most elkészítenek egy olajtűzelésű berendezést, amely a kellő hőfokra melegíti majd az öntvénytisztításra használt vizet. /mti/

bb 9. nyáron mintegy harmincezer köbméterrel több vizet ad a vízművek

i nbj/gg/m/vg

1964. május 2.

a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságának most a legsürgetőbb feladata, hogy a nyári, az eddigienél is nagyobb igény kielégítésére új víznyerő berendezéseket helyezzen üzembe. ennek érdekében két helyütt - káposztásmegyeren az ártérben és szentendre sziget déli csücskén - óriási duzzasztómedencéket építenek. alacsony vízállás esetén a dunából ezekbe a duzzasztómedencékbe emelik át a vizet s onnan táplálják a környék kutjait, még pedig úgy, hogy a medencéből szivárgó víz a szűrőtalajon át megtisztulva jusson el a kutakba. ugyancsak a szentendre sziget déli végén két törpe csápos kutat mélyítettek, amelyeknek vízhozama körülbelül napi 8.000 köbméter körül mozog. több, ugynevezett akna kutat is csápos kuttá alakítanak át. ezeknek a beruházásoknak segítségével a nyáron a vízművek mintegy 30.000 köbméterrel több vizet adhat.

a következő évekre is kell azonban gondolni. 1963-ban a csúcspogasztás napi 770.000 köbméter volt, a felmérések szerint első sorban a nyári napokban 1966-ban-1967-ben mintegy 900.000 1970-ben pedig napi 1,150.000 köbméter vizet igényel budapest. ennek kielégítésére már most meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, s hozzá kell látni a vízművek nagyarányú fejlesztéséhez. megkedték már a felszíni vízmű második egységének kialakítását, amely 100.000 köbméter vizet ad, a már működő egységgel együtt naponta több mint 200.000 köbmétert. a tervek szerint 1966 derekára fejezik be az építési és szerelési munkálatokat. a fővárosi tanács azonban szorgalmazza, hogy már 1965 végén vizet adjon a felszíni vízmű. megkezdik a horány-surányi vízműrendszer építését is. első része 1965-ben készül el, ez napi 40.000 köbméter vizet szolgáltat, teljes kiépítése után pedig 150.000 köbmétert. /folyt.köv./

8,30/m

- 5 -

932
P

bb 9. /nyáron ... 1. folyt./m

a főváros környékén nyert óriási víztömeget természetesen be is kell hozni budapestre. a jövő év közepére lefektetik a 3/2-es főnyomó-vezetékét, amely káposztásmegyertől a keleti pályaudvar környékéig húzódik. a csőfektetési munkálatokat már megkezdték, hamarosan tervezik a 3/3-as főnyomó vezetékét, amely néhány év múlva a külső pesti kerületekbe visz nagymennyiségű vizet. /mti/

bb 10. „gyöngykoporsók”, az ősi vulkáni porban

i tz/gg/m/ki

1964. május 2.

a najdani vulkánkitörések porából keletkezett tufában gyakran akadnak kisebb-nagyobb gömböcskék, néha másfél centiméteres átmérőt is megközelítő tufa-gyöngyök. anyaguk semmiben sem különbözik a környező tufa-üledéktől. eddig csak annyit tudtak rólok, hogy míg a többi kőzetekben keletkezett hasonló gömbszerű képződmények középpontjában mindig megtalálható valamilyen idegen test, amely köré az anyag felhalmozódott, ilyen „kondenz-mag”, ezekben a tufa-galacsinokban nincs. keletkezésük titkát mindeddig nem sikerült megfejteni.

nemrég a mátra riolit-tufájából előkerült galacsinokban „gyanus”, idegen testeket vett észre varga antalné geológus, a magyar állami földtani intézet munkatársa. észlelése alapján, a leleteket orosz né hajós márta osztályvezetőnelyettes, a föld- és ásványtani tudományok kandidátusa vette vizsgálat alá és meglepő eredményekre jutott.

kiderült, hogy ha kondenz-mag valóban nincs is bennük, minden egyes gömböcske tömegesen rejt magában néhányezred milliméteres egysejtű növényi és állati maradványokat. ezek a tufagalacsinok tehát valóságos gyöngykoporsók, amelyeket azonban - és ez is teljesen újszerű megállapítás - nem a szárazföldön, hanem a vízben „ácsolt össze”, a természet. ezek a kovaházak és vázak ugyan is olyan élőlények maradványai, amelyek nem a szárazföldön, hanem a tengerek sekélyebb parti vizeiben éltek, mintegy 30-35 millió évvel ezelőtt, a miocénban. talán a vízre szállingózott, majd a fenékre leülepedett vulkáni porból a hullámok görgetése gyurt egyre nagyobb golyócskákat, s közben beléjük kerültek a tengerben tömegesen élő, tehát tömegesen is pusztuló egysejtűek vázai.

bár a gömbbé formálódásnak ez a magyarázata még csak feltevés, a maradványok megtalálásával és a szárazföldi eredet megcáfolásával a két magyar geológusnőnek mindenesetre sikerült megtennie az első de a legjelentősebb lépéseket. /mti/

8,40/m

132

P

- 6 -

11. tízéves a keleti főcsatorna

vid/ká/.tr/m

1964. május 2.

szücs lajos, az mti debreceni tudósítója jelenti: tíz esztendővel ezelőtt adták át rendeltetésének a teljes hosszában megépített keleti főcsatornát, egy évtizede ad vizet az öntözéshez az ország leghosszabb mesterséges folyója. tiszalöktől kiindulva bakonszegig húzódik a 98.325 méteres főcsatorna, amely az ország csapadékból legszegényebb vidékére: a hortobágy környékére, a nagy hajdúvárosok tízezer holdjaira, nagyhegyes, hajduszoboszló, kaba, tetétlen, földes lőszhát talajaira, a bihari szikes legelőkre szállítja az éltető nedvességet. a hajduságot szinte kettészelő főcsatornán 25 közuti, illetve vasuti hid ivel át, partjai mentén és fűrtrendszereiben 550 hektár erdőt telepítettek egy évtized alatt. a sík vidék viszonylag magasabb gerincén ásták meg a medrét, így a telepek zömére gravitációs uton jut el az öntözővíz. másodpercenként 35 köbméter vizet kap a főcsatorna a tiszából, s a legnagyobb forráságban naponta 2.5 millió köbméter vizet permelezenek ki és vezetnek a tsz-ek és állami gazdaságok földjeire.

a külterjesen gazdálkodó és a régi nagyományokhoz ragaszkodó hajdusági községek határában fordulatot hozott az öntözés. 1962-ben 57.000, tavaly pedig már csaknem 72.000 holdat kapcsoltak be az öntözéses gazdálkodásba hajdu megyében, s ehhez javarészt a keleti főcsatorna szállítja a vizet. az öntözés egyre inkább szerves része a tervszerű nagyüzemi gazdálkodásnak.

több mint egy milliárd forintot költött államunk a tiszalöki öntözőrendszer megépítésére, s nagy összeget fordítottak csatornák építésére, gépek vásárlására is. elsősorban hajdu-bihar megye mezőgazdasági üzeimi hasznosítják a keleti főcsatorna vízkészletét, de ebből árasztják a felső szabolcsi tsz-ek tábláit, s jelentős vízmennyiséget kapnak békés és szolnok megye gazdaságai is. a négy megyében az idén több mint 100.000 holdra jut el a keleti főcsatorna vize. a múlt évek tapasztalatai szerint a jól gazdálkodó tsz-ekben és állami gazdaságokban az öntözés révén holdanként 800-1000 forinttal emelkedett egy hold tiszta haszna, vagyis egyetlen esztendőben 80-100 millió forint a többletbevétel.

a főcsatorna üzemelésével rohamosan növekedtek a termésátlagok. a nádudvari vörös csillag tsz 1963-ban 600 holdon termelt cukorrépát permelező öntözéssel, s holdanként 308 mázsát takarított be, ami éppen háromszorosa a felszabadulás előtti évek községi átlagának. a balmazújvárosi vörös csillag tsz-ben 20 mázsával növelték a holdankénti szénatermést, a hajduszoboszlói állami gazdaságban 10x mázsával termelt több kukorica. a földesi rákóczi tsz-ben esztendőnk óta 3-4 millió forint bevételt ad az öntözéses kertészet.

/folyt.köv./

9.10

gse
P

7 -

bb 11. /tizéves ... 1. folyt./ m

az idén és a következő években újabb lehetőségek nyílnak a keleti főcsatorna mentén az öntözési gazdalkodás növelésére és a víz gazdaságosabb hasznosítására. az idén már üzemel a 26.000 holdra tervezett nagyhegyesi permetező öntözőfürt első szakasza. a 9. és a 10-es fürt kiépítésével és bővítésével földes, kaba, tétlen, báránd, sárrétudvari, püspökladány térségében 1965 végére 24.000 hold válik öntözhetővé.

a távolabbi tervek között szerepel nagy víztározók építése, valamint az a merész elgondolás, hogy a berettyó alatt átvezetik a keleti főcsatorna vizét, s ily módon a bihari rész csapadékban nagyon szegény községekben, furtán, darvason, csökmön, zsákán 13.000 holdon növelhetik a szántók és legelők termését öntözéssel. /mti/

bb 12. patakszabályozás társadalmi összefogással

vid/hné/nm/fm

1964. május 2.

a borsod megyei sáta község lakóinak az elmúlt években mind több gondot okozott a falujukat átszelő kis patak. nagyobb eszések alkalmával ugyanis a víz medréből kilépve elöntötte a környéken épült házakat. szabályozását már régóta tervezik, de a munkák elvégzéséhez szükséges anyagi rendelkezést a községfejlesztési alapból még nem tudták biztosítani. ezért úgy döntöttek, hogy a csaknem nyolc kilométer hosszú patakszakas szabályozását társadalmi összefogással végzik el. a kezdeményezést segítette a nazafias népfront borsodi műszaki akcióbizottsága is. a népfront vizügyi szakemberekből öttagu munkacsoportot szervezett, akik társadalmi munkában részletes tervet készítettek a patakmeder két oldalának kikövezésére, a gyakori kiöntések megszüntetésére. a patak szabályozási tervét a napokban adták át a helyi tanácsnak és a műszakiak vállalták a kivitelezési munkák irányítását is. /mti/

- 8 -

9.20

9.20

D

bb 14. minden berendezés a legkorszerűbb lesz a pécsi új egyetemi negyed épületeiben

vid lk vm szf

1964. május 3.

Pécs rohamosan fejlődő nyugati városrészében négy éve épül az új egyetemi negyed. az alapkövetéssel óta csaknem száz millió forint értékű munka készült el. az idén további 46 milliós programot kapott a kivitelező baranya megyei építőipari vállalat. az első ütemben 400 ágyas klinika és a gazdasági tömb készül el. a téli hónapokban a területre került a tizenegy szintes, t-alaku klinikai egység, amely pécs legmagasabb épülete. belseje majdnem 140.000 légréteget foglal magába, helyiségeinek száma pedig meghaladja az ezret.

az impozáns épületben a kőműveseket, betonozókat lassan kiszorítják a szakiparosok. üvegezik az ablakokat, mindenütt fehér, sárga, világoskék és zöld csempével borítják a falakat. az egyetemi negyed épületeinek felszerelése a legmodernebb lesz. jó ütemben halad a nagyteljesítményű légkondicionáló gépek szerelése, amelyek a nagy melegben is kellemes hőmérsékletet tartanak a műtőkben, laboratóriumokban, kezelőkben. a híradástechnikai vállalat dolgozói megkezdték az 500-as félautomata telefonközpont szerelését, amely később 800-asra bővíthető. könnyen megtalálhatják majd a telefonhoz hívott személyeket a hatalmas épületben. az orvosok és az ápolószemélyzet egy része - irón nagyságu - rövidhullámú vevőkészüléket kap, amelynek bugó hangja értesíti tulajdonosát, melyik telefonkészülékhez hívják. a kórtermek és az ápolónői szobák között kiépített fényjelzőberendezések közvetlenül a hívó beteghez irányítják az ápolót. az épületen belüli közlekedést felvonók gyorsítják. az első liftet pár hét múlva adják át, az év végéig pedig további tizenegyet szerelnek fel. a távfűtő-hálózat is elkészül 1964-ben. az erőműből érkező hő a helyiségek mennyezetén, falain keresztül sugározza majd a meleget. ugyancsak az idén fejezik be az izotóptemető, az ugynevezett dezaktiváló építését. ide gyűjtik össze az izotóppal dolgozó osztályokról a sugárveszélyes hulladékot.

a 400 ágyas klinikát földalatti ikerlagut köti össze a gazdasági épülettel. a zárt folyósórendszerben fertőzés veszélye nélkül szállíthatják az ételt, és a tiszta holmikat. a külsejében is igen tetszetős és a legkorszerűbb berendezésekkel felszerelt gazdasági épület lesz az egyetemi negyed első egysége, amely megkezdte működését. átadását ez év nyarára tervezik. konyhája három ezer személy ételmezésére alkalmas, innen látják majd el pécs többi klinikáját is.

a közeljövőben hozzáfognak az egyetemi városrész második részének kivitelezéséhez is. a 140 millió forintos program során az elméleti intézetek és a gazdasági igazgatóság valósul meg. /mti/

9,30/m

9.30

D

- 9 -

L

bb 13. kísérletező pedagógusok oktatógépe kiszomboron

vid j vm fm 1964. május 3.

a kiszombori általános iskola pedagógusai egyszerű, könnyen kezelhető oktatógépet készítettek az orosz nyelv, a földrajz és más tantárgyak tanításának megkönnyítésére. a tábla alakú szerkezet „ablakai”, mögé négyoldalu forgatható hasábot helyeztek. a hasáb minden oldalára más és más szöveg rakható fel. a didaktográf nevű oktatógépnek két oszlopban egymás alatt hat-hat ablaka van, így egyszerre 48 féle szöveg tanítható a forgórészekben levő feljegyzések segítségével. egy-egy szót mágnessel rögzíthető képekkel is lehet helyettesíteni, a készülék segítségével az auditív és a vizuális típusú gyermekek egyaránt könnyebben és gyorsabban tanulnak, a tanár kérdéseire a hasábok oldalán levő megfelelő szöveget maguk a diákok forgatják ki a szerkezeten, így szinte játszódóva tanulnak a diákok, s tanulmányi eredményük az oktatógép alkalmazása óta sokat javult.

a kiszombori pedagógusok most újabb hasonló, de nagyobb készülék terveit készítették el, amelyen 36 „ablak”, mögött hatoldalu hasábról forgatható majd ki a tanított szöveg./mti/

- . -

bb 15. korszerűsítik a falusi gyógyszerárakat bács megyében

vid j vm fm 1964. május 3.

a falvak javuló orvosi ellátása szükségessé tette a falusi gyógyszerárak korszerűsítését bács megyében. ebben az évben a megye tíz községében több mint 1,800.000 forintot költenek erre a célra. tiszakécskén 100.000, hetényegyházán csaknem 350.000, hártán pedig több mint félmillió forintot irányoztak elő a gyógyszerárak bővítésére, felszerelésének korszerűsítésére. vaskuton nemrég készült el az új gyógyszerári laboratórium, s most további 200.000 forintot költenek továbbfejlesztésére./mti/

- . -

bb 16. idegennyelvű gép-és gyorsíró szakközépiskolai osztály szolnokon

vid j vm fm 1964. május 3.

a szolnoki vásárhelyi páll közgazdasági technikum idegennyelvű gép-és gyorsíró szakközépiskolai osztályt szervezett. az osztály mintegy 40 tanulója egy kötelező és egy szabadon választott idegen nyelvet tanul, és az előírt nyelveken a gyors-és gépirást is elsajátítja. az iskola ezzel a kezdeményezésével elsősorban a külkereskedelmi és az iparvállalatok számára szándékozik szakképzett titkárnőket nevelni. a nagy érdeklődésre tekintettel szeptemberben újabb idegen nyelvű gép-és gyorsíró szakközépiskolai osztályt indítanak./mti/

- . -
- 10. -

9,35/m
950
P

bb 17. megkezdték a fertődi udvarosház restaurálását - újra vendéglő lesz a régi fogadó épületében

vid/j/m/fm 1964. május 2.

fertőd egyik nevezetessége a kastély szomszédságában levő, ugynevezett udvarosház. az emeletes, árkaós udvaru épület a kastéllyal egyidőben készült el, s mint „beszálló”, vendéglő egykor a kastély „jelentéktelenebb”, vendégeinek elhelyezésére szolgált. az idők folyamán több alkalommal renovált műemlék-épületet most újra helyreállítják. az épületben újra vendéglő lesz. az u alakú ház egyik szárnyában éttermet sörözőt az emeleten pedig 50 személyes turistaszállást rendeznek be. a már működő bisztró pedig a nyáron kerthelyiséggel és autóparkoló-hellyel bővül./mti/

- . -

bb 18. százmilliós forintos beruházás a veszprém-zala megyei állami gazdaságokban

vid/ká/sk/m 1964. május 2.

a veszprém és zala megyei állami gazdaságok igazgatóságához tartozó 11 állami gazdaságban ebben az évben 100.000.000 forint értékű beruházást valósítanak meg. a beruházási összeg nagyobb része a termelés korszerűsítését szolgálja. gépesített és közművesített istállókat, a pápai állami gazdaságban 800 vagon teljesítőképességű takarmánykeverő üzemet építenek. még ebben az évben elkészül a devecseri tojásgyár, amely évenként 14.000.000 tojást ad majd. jelentős beruházásokat valósítanak meg a nagyüzemi gyümölcsösökben is. a zalaszentgróti állami gazdaságban elkészül egy 300 holdas almáskert öntözőrendszere, továbbá egy két- és félezer négyzetméter alapterületű gépesített gyümölcsfeldolgozó. külföldi tapasztalatok alapján építik meg a nagykanizsai, valamint az andráshidai állami gazdaság gyümölcstárolóját is.

a két megye 11 állami gazdasága 42.000.000 forint értékű gépparkkal, jobbra erőgéppel gyarapodik. többek között 104 traktort, továbbá gabonakombájnokokat, kukoricabetakarító adaptereket, szállítógépeket, pótkocsikat és hideglevegős szénaszárító berendezéseket vásárolnak./mti/

- . -

bb 19. műpártoló bányaiüzemek a mecseki szénmedencében

vid/lk/m/ki 1964. május 2.

érdekes kezdeményezés született a mecseki szénbányászati trósztnél. a párt- és szakszervezeti bizottság támogatásával a bányák megbízásukat adnak baranyai művészeknek különböző alkotások elkészítésére, s ezek az üzemi épületekben kapnak helyet./folyt.köv./

9.35 rj
951
P

- 11 -

bb 19. /műpartoló .. 1. folyt./ m

elsőként platthy györgy, neves pécsi festő a pécsbányai üzemtől arra kapott megbízást, hogy felszabadulásunk 20. évfordulójára örökítse meg az üzem dolgozóinak munkáját, életét, a kezdeményezést a többi mecseki szénbánya is átveszi. /mti/

-...-

bb 20. rádióizotópos vizsgálatsorozat a szolnoki műtrágyagyárban

vid/lk/m/ki

1964. május 2.

a veszprémi nehézvegyipari kutató intézet vegyészmérnökei a szolnoki tiszamenti vegyiművek szakembereivel együtt érdekes kísérletsorozatot végeztek a műtrágyagyártás tökéletesítésére. a vegyészek azt vizsgálták meg, hogyan keveredik össze a tartályokban a talajerőpótlószer két alapanyaga, a nyersfoszfát és a kénsav. feltételezték ugyanis, hogy a keverőlapátok nem egyenletesen „gyúriák” össze a két anyagot, pedig ennek döntő jelentősége van, mert a keverés közben alakul ki a műtrágyagyártáshoz nélkülözhetetlen vegyireakció. a tapasztalatok azt mutatták, hogy a keverőlapátok közvetlen közelében a legjobb hatásfokú a munka, a tartály távolabbi részeiben azonban már nem ilyen tökéletes az anyagok elvegyülése. a kérdés pontos eldöntését a rádióaktív izotópok tették lehetővé, amelyeket egészen kis mennyiségben kevertek a szuperfoszfátos műtrágya alapanyagaihoz. az izotópok elvegyültek a masszába és a sugárzás erősségéből megbízható adatokat kaptak arra nézve, hogyan keveredik a két anyag a gyártás során.

az izotópos vizsgálatok igazolták az elméleti feltételezéseket. valóban nem mindenhol tökéletes az anyagok „egybeépülése”, ezért terveket készítenek a tartályokban levő keverőlapátok méreteinek növelésére, sőt szóbakerült az is, hogy a lapátokat egymással ellentétes irányban forgatják majd.

a vegyipari kutatók zárójelentést készítettek az érdekes kísérletsorozatról. /mti/

-...-

10,00/-mn

- 12 /

P

bb 21. tizenhét szőlőfajta a direkttermők kiszorítására zalában

vid ká sk vm

1964. május 3.

zala megyében, elsősorban a lenti, a letenyei és a zalaegerszegi járásban mintegy 8.000 holdat foglalnak el a direkttermő szőlők. az igénytelen, de az egészségre káros fajták termesztése csak úgy szüntethető meg, ha helyettük más, jó tulajdonságokkal rendelkező szőlőfajtákat telepítenek. a zalai szakembereknek ezt a törekvését segíti a szőlészeti kutató intézet is. egész sor új szőlőfajtát bocsát a zalaiak rendelkezésére, hogy kiválaszthassák a legmegfelelőbbeket a direkttermő szőlők helyére. ezen a tavaszon 17 fajta jelölt szőlőből létesítenek kísérleti telepet a megye különböző tájain. elsősorban az egerben előállított keresztezéseket ültetik el. /mti/

-...-

bb 22. kertészeti napokat rendeznek szabolcsban

vid ká tr vm

1964. május 3.

a magyar tudományos akadémia kertészeti szakosztálya június 10-20 között szabolcs-szatmár megyében rendezi meg idei plenáris ülését, amelyen a gyümölcs-, dísznövény-, zöldség- és gyógynövénytermesztés kérdéseivel foglalkoznak. a neves kutatók előadásai után vitát rendeznek a termesztés technikáról, a korszerű módszerekről. a vitán résztvesznek a szomszédos megyék vezetői, tudományos kutatói, a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok szakemberei is. az akadémiai kertésznapok részvevői meglátogatnak több élenjáró mezőgazdasági nagyüzemet. /mti/

-...-

bb 23. a kgst országok könnyűiparában is megkezdődött a gyártás-szakosítás - tervegyezettető tárgyalások az érdekelt országok között

i sz/tné vm vg

1964. május 3.

szántó róbertné, az mti munkatársa jelenti:

a kgst országok között az ipari alapanyagok gyártásában és a gépiparban kialakult széleskörű együttműködést fokozatosan követi a könnyűiparban létrejövő munkamegosztás is. a gyártás szakosításra a közelmúltban csehszlovákia és hazánk könnyűipara kötötte meg az első megállapodást, amelynek alapján a magyar kereskedelmet a csehszlovák ipar látja majd el tornacipőfélékkel. hazánkban jelenleg a martfői tiszai cipőgyárban készülnek tornacipők, gyártásukat azonban már ezévből is lényegesen csökkentik, 1966-ban pedig teljesen megszüntetik. /folyt.köv./

10.40 rj

- 13 -

1104
P

lc

bb 23. /a kgst ... 1. tolyt./ m

ugyanakkor új technológiával teljesen új termék, a vulkanizált és fröccsöntött cipők készítését vezetik be.

a távlati tervek kialakítására

a magyar könnyűipar harmadik ötéves tervének és távlati tervének kialakításánál már számolnak azokkal a lehetőségekkel, amelyeket a gyártás szakosítás nyújt majd. a szakosítás főként a valamennyi országban kis mennyiségben készülő termékeket érinti. ilyenek például az ipar különböző ágában használatos műszaki textiliák, szűrő, szita és egyéb szövetek. az év második felében sorra kerülő tervezett tárgyalások alkalmával döntenek majd arról, hogy az egyes műszaki szöveteket mely országokban gyártsák úgy, hogy a teljes szükségletet valamennyi országban kielégíthessék. ezzel párhuzamosan kétoldalu tárgyalások is folynak különböző cikkek gyártásánál létrejövő együttműködésről. iparunk számára nagy jelentőséggel bír, hogy bizonyos papírféleségek csomagolóanyagok teljes ellátását mind csehszlovákia, mind hazánk számára a sturovóban közösen építendő papírgyár létrehozásával oldhatjuk meg. a magyar és a csehszlovák könnyűipar képviselői tárgyalásokat folytatnak több termék, köztük a munkaruha gyártás szakosításáról is. az ndk-val néhány termék gyártásában kialakítható munkamegosztásról szintén elvi megállapodás jött létre. a bolgár párt és kormányküldöttség látogatása alkalmával felmerült az a gondolat, hogy a magyar és bolgár pamutipar is szorosabb együttműködést alakíthat ki. a gyártás szakosítás lehetőségéről, kölcsönösen most tájékozódnak az ipar képviselői.

a divatcikk gyártást nem szakosítják

a kgst könnyűipari állandó bizottságának a divatcikk gyártásával kapcsolatosan az az álláspontja, hogy minden országnak saját magának kell gondoskodnia a lakosság divatcikk ellátásáról. a lakosság jobb ellátásához azonban hozzájárul az árucseré és a már kialakult és tovább szélesedő választék-csere. a divatcikk gyártásánál viszont hagyományos a tapasztalatcsere s ennek jól bevált módszere az évenként sorra kerülő divatkongresszus, ahol a ruházati cikkek gyártó iparágak kollekciókat, modellrajzokat cserélnek és átadják egymásnak a technológiák fejlesztésében elért eredményeket is. /mti/

...

11, 14/m

- 14 -

1236 2. rész

P

bb 24. bélyeg és dokumentum kiállítás nyílt a hazafias népfront klubjában

t di/tné/m/zs

1964. május 2.

a hazafias népfront budapesti bizottságának és a magyar bélyeggyűjtők országos szövetségének rendezésében kiállítás nyílt vasárnap a hazafias népfront országos tanácsának klubjában olyan bélyegekből és dokumentumokból, amelyek a béke, az emberi haladás eszméit hirdetik. az ünnepségen résztvett harmati sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, keszei károly, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára, valamint társadalmi életünk számos más vezető személyisége. dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára üdvözölte a megjelenteket, majd szakasits árpád, az országos béketanács elnöke mondott beszédet.

- ezen a kiállításon olyan bélyegeket és dokumentumokat, olyan értelemre és érzelemre ható érveket ismerhetünk meg, amelyek a művészet és a tények erejével győzik meg a nézőt arról, hogy az emberiség békében és mind gazdagabb és boldogabb világban kíván élni. mai kiállításunk megnyitását a magyar posta két

új bélyeg megjelenésével köszönti, amelyek az egész emberi kultúra számára jelentős személyekre, madách imrére, és galileo galileire emlékeztetnek. mindkét új magyar bélyeg - a mostani kiállítás emlékbélyegzőjével - azt adja hírül a világnak, hogy népünkben elevenen él minden nagy eszmének, minden az életet, a haladást, a tudást szolgáló gondolatnak a megbecsülése. ezután váradi imre, a mabeosz társelnöke méltatta a kiállítás jelentőségét. a tárlat képet ad a magyar munkásosztály félévszázados harcairól, a szabadságért, az emberi jogokért folyó küzdelemről, a világűr meghódításának első hőseiről a „békét a világnak”, jelszó hatásának növekedéséről. a nagyhatású dokumentumok felelevenítik az 50 évvel ezelőtt kirobbant első és a 25 évvel ezelőtt kitört második világháború borzalmait, feltárják az általános és teljes leszerelés perspektíváját, a béke világmozgalom erősödését.

a kiállítás május 10-ig naponta 10-től 19 óráig tekinthető meg. /mti/

13,00

- 15 -

ll

bb 25. közlekedési balesetek

tné vm zs

1964. május 3.

a tizenharmadik kerület szent istván körut 2 előtt budai józsef 73 éves nyugdíjas ittasan lelépett a járdaszigetről és a 4/a jelzésű villamos elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett.

a kilencedik kerület üllői ut és a somfa utca torkolatánál kiss ernő 39 éves budapesti lakos személygépkocsival elütötte körmendi istván 16 éves ipari tanulót, akit súlyos, életveszélyes sérüléssel az országos idegsebészeti klinikára szállították. a balesetet a gyalogos figyelmetlensége okozta és az, hogy a gépkocsivezető gyorsan hajtott. a gépjárművezetőtől a vezetői igazolványt bevonták.

az ötödik kerület muzeum körut 35 előtt petri miklósné 52 éves budapesti lakos nem a kijelölt átkelőhelyen ment át az uttesten és tehergépkocsival elütötte májer sándor 23 éves gépkocsivezető. a gyalogost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel az egyes számú sebészeti klinikára szállították. a balesetért felelősség terheli a gépkocsi vezetőjét is, aki ittás volt s a csuszós uttesten gyorsan hajtott. vezetői igazolványát bevonták.

a tizenegyedik kerület goldman györgy téren a petőfi hid budai hídfőjénél szabó jános 39 éves gépkocsivezető személygépkocsival összeütközött egy 66-os villamosmal. szabó súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a balesetet a gépkocsivezető okozta, mert tilos jelzés ellenére haladt át az uttesten.

a kilencedik kerület boráros tér 2 előtt dr. hajnal henrikné 68 éves nyugdíjas figyelmetlenül ment át az uttesten és elütötte egy motorkerékpár. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel a koltói anna kórházba szállították. /mti/

- . -

bb 26. a salgótarjániak gyors segítsége az északmagyarországi vegyiművek műanyagüzemének

vid lk vm ki

1964. május 3.

az északmagyarországi vegyiművek műanyagüzemében nemrég termelés kieséssel fenyegetett a fűrészelő berendezés meghibásodása. a vegyiművek vezetői a berendezést szállító angol cégtől kérték a különleges fűrészszalag gyors szállítását a cég azonban csak hat hónapos határidőre igazolta vissza a rendelést.

/folyt.köv./

13, 30/m

- 16 -

lc

/bb 26. a salgótarjániak.....1.folyt./vm

ekkor a salgótarjáni acélárugyár vezetőitől kértek segítséget. a salgótarjáni hideghengermű szalagedző üzemének dolgozói azonnal hozzákezdtek a különleges ötvöztetésű és méretű fűrészszalag gyártási kísérleteihez és tizennégy nap alatt, vasárnapra elkészítették a kért fűrészlapot négy különböző méretben. a salgótarjániak gyors segítségével elhárult a termelés kiesés veszélye, sőt tartalék fűrészlappal is rendelkezik az üzem. /mti/

- . -

bb 28. a komlói bányákban is megszűntek a „néma„ órák

vid/lk/m/ki

1964. május 2.

a mecseki szénmedence pécsi körzetében a múlt évben tértek át a bányászatban újszerű munkaszervezésre, a háromharmados helyett a négynegyedes termelésre. ez lehetővé tette, hogy a műszakidő változtatása nélkül a napnak mind a 24 óráját kihasználják, véget értek a „néma„ órák a föld alatt. az új munkaszervezés előnyeit a műszaki és gazdasági elemzések már igazolták. a pécsi bányákban jelentősen nőtt a vágathajtási sebesség. egy-egy fejtésből átlagosan hetven tonnával több szén került naponta a csillékbe, mint korábban. a kézből-ézből adott szerszámváltással az idővesztés teljesen megszűnt a munkahelyeken. a folyamatos termelésnek fontos része volt abban is, hogy egy év alatt csaknem harminc forinttal csökkent a szén tonnánkénti termelési költsége. a dolgozóknak is előnyük származott az új rendből, az üzemben töltött idő műszakonként 15-20 perccel rövidült.

a pécsi tapasztalatok alapján az év elején komlón is megkezdtek a folyamatos termelés előkészítését. a kísérlettel kossuth-bányán nagy dezső munkacsapatát bízták meg, amely már több ízben érdemelte ki a szocialista brigád címet, s pártfőgője minden ujnak. a folyamatos munkaszervezés itt is jónak bizonyult és május 3-án, vasárnap, valamennyi komlói bányában megtartották a négynegyedes termelés „premierjét„ az áttérés körültekintő munkát igényelt, elsősorban a munkások szállításánál, mert a komlói bányákba kilencven községből járnak be a dolgozók. a folyamatos termeléstől többek között itt is a fejtési és vágathajtási sebesség és a termelékenység növekedését várják. jól járnak a dolgozók is. az érintett bányászok összességét tekintve egy év alatt körülbelül háromnegyedmillió órát jelent az az idő, amennyivel többet tölthetnek családjuk körében, pihenéssel, szórakozással. /mti/

- . -

14.50/a

- 17 -

lc

bb 29. székházat kaptak a tolna megyei tervezők

vid lk vm ki 1964. május 3.

szekszárdon kétemeletes székházat építettek a megyei tanács tervező irodája részére. a tanácskozóteremmel ellátott korszerű irodaházat a tervezett határidő előtt, most adták át rendeltetésének. az új székház lehetővé teszi a tervező iroda teljesítőképességének növelését./mti/

- . -

bb 27. a nagyjavítás után egy kemencével megkezdték a termelést a tudabányai vasércdusitóműben

vid lk vm ki 1964. május 3.

a rudabányai vasércdusitómű nagyjavítása során mintegy 150 berendezést vizsgáltak meg, illetve szedtek szét és több mint 300 csapágyat, fogaskereket, surrantót és más alkatrészt cseréltek ki. kijavították a kétfős számú, 30 méter hosszú forgatható dobkemenccel tüzálló falazatát is, s így ezzel a kemencével vasárnap megkezdték a termelést. az üzem dolgozói és az ózdi segítőtársak most azon fáradoznak, hogy az egyes számú kemence tüzálló falazatát a május 10-i határidőnél két nappal előbb elkészítsék./mti/

- . -

bb 30. szivattyukkal emelik át az ártereken megrekedt vizet - tervek a vízjárta területek hasznosítására

vid ká sk vm 1964. május 3.

a tiszta tavaszi áradása több ezer hold mezőgazdaságilag művelt árterületet öntött el szolnok megyében. a gyorsütemű apadás következtében a víz egy része gravitációs úton visszahúzódott a folyó medrébe, a mélyebb fekvésű területeken azonban megrekedt. a közép-tiszavidéki vízügyi igazgatóság vasárnap nagyteljesítményű szivattyuk segítségével megkezdte a visszamaradt vizek átemelését. tizenkét helyen helyeztek üzembe vízátelőköt. a tiszta áradása a közvetlenül a folyó mentén gazdálkodó vezsenyi tiszamenti termelőszövetkezetnek okozta a legnagyobb kárt. 3.000 hold búzával, ősziárpával és lucernával bevetett ártéri szántóföld került víz alá. becslések szerint, mintegy 15 millió forint veszteség érte a gazdaságot. a szövetkezet vezetői új tervet dolgoztak ki a vízjárta területek hasznosítására: a kipusztult gabonafélék pótlására megkértszerezik a borsó, a bab, a takarmányt, valamint egyes zöldségfélék termőterületét. hasonló tervek alapján kapcsolják be a termelésbe a kötélki, a nagykörűi és más tiszamenti szövetkezetek ártéri szántóföldjeit is./mti/

- . -

14.57/a

- 18 -

le

bb 31. időjárásjelentés

gg vm 1964. május 3.

a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, vasárnap 14 órakor:

további felhőátvonulások

európa szárazföldjén az egész déli vidékektől eltekintve, változékony az idő, helyenként esővel. az atlanti óceánon, skóciától nyugatra mély ciklon teszi szelessé és esőssé az időjárást.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, többfelé élénk széllel, esővel, helyenként zivatarral. a napsütés időtartama nyugaton 2-9, keleten 7-12 óra között váltakozott. a csapadék mennyisége az 5 millimétert csak néhány helyen haladta meg, azonban móról, pécsről és siklósról 6, csornáról, kapuvárról és misinatetőről 7 millimétert, lőrinciből pedig 8 millimétert jelentettek. a hőmérséklet napközben 14-18 fokig emelkedett. ma hajnalban nyugalmegyekben többfelé volt gyenge talajmenti fagy. az északkeleti határszágban jobbra borult idő uralkodott, többfelé kisebb esővel.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 11.9 fok volt, 2.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás hétfő estig: felhőátvonulások, többfelé esővel. mérsékelt, időnként élénkülő délnyugati, nyugati szél. a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem várható, a gyenge talajmenti fagyok északkeleten is megszűnnek. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-8, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 14-18 fok között. a duna vízállása vasárnap délelőtt 11 órakor budapestnél: 299 centiméter./mti/

- . -

15.20/a

- 19 -

Handwritten signature

bb 32. szárbá szökkent a buza az alföldön

vid ká/sk szb ká

1964. május 3.

az ország második legnagyobb gabonatermelő megyéjében, szolnok megyében a múlt év őszén optimális időben október 25-re elvetették 178 000 holdon az őszi búzát. a jó magágyba került vetések a kemény hidegek idejére megerősödtek, s kitűnően vészeltek át a telet. még a fagyra érzékenyebb intenzív olasz búzafajták is csak kisebb veszteséget szenvedtek. a nagy búzatermelő szövetkezeti gazdaságok februárban másfél-két mázsa pétisót adagoltak holdanként, s a jó időben végrehajtott fejtrágyázás tovább serkentette a búzát. május elejére a melegebb talajokon szárbá szökkent a kenyérgabona vetés, a haragoszöld búzatáblák felett repülőgépek keringenek, szórják a gyomirtó vegyszert. /mti/

--

bb 33. a csehszlovák kultúra hete a rádióban

i s/gk szb fm

1964. május 3.

a magyar rádió május 4 és 10 között rendezi meg a csehszlovák kultúra hetét. ezekben a napokban több alkalommal sugároznak műsort csehszlovák zeneszerzők műveiből, csehszlovák zenekarok és előadóművészek közreműködésével. a kulturális hét megnyitó műsorában - május 4-én, hétfőn este - a mai csehszlovák költők verseiből sugároznak összeállítást. másnap, kedden, könnyűzenei műsort közvetítenek prágából. a hét adásaiban megismerkedhetnek a hallgatók vladimir neff csehszlovák író „rossz vér”, című regényével is.

a csehszlovák kultúra hetének előadásaiban izelítőt kapunk az új cseh könnyű- és tánczenei felvételekből is. pénteken a komolyzene kedvelőinek sugároznak műsort a smetana-vonósnégyes közreműködésével. szombaton érdekes riportműsort közvetítenek ostravából, illetve dunaujvárosból. bemutatják a hallgatóknak a két város nevezetességeit és lakóinak életét. a kulturális hetet vasárnap a „szomszédok és más ismerősök”, című vidám összeállítás zárja. az irodalmi műsort a klasszikus és mai csehszlovák írók műveiből állították össze. többek között elhangzik majd peter karvas „a barométer”, jiri marek „monológ a tükör előtt”, és vladislav vancura „sebészek”, című vidám története is. ugyan-ezen a napon az urh-adó mutatja be dvorzsa: ruszalka című háromfelvonásos operáját. /mti/

--

m

15.55/a

- 20 -

mti

bb 34. forró hangulatú nagygyűlésen találkoztak a budapestiek andrijan nykolajev űrhajós alezredessel

t bc/h1/tné szb zs

1964. május 3.

a hazafias népfront országos tanácsa és a kisz központi bizottsága andrijan nykolajev szovjet űrhajós alezredes magyarországi látogatása alkalmából vasárnap délután nagygyűlést rendezett a sportcsarnokban. a felkészített csarnok lelátóin mintegy háromezren foglaltak helyet. a budapesti gyárak dolgozóit, a társadalmi és tömegszervezetek képviselői közül, s különösen a fiatalok soraiból igen sokan jöttek el, hogy találkozzanak a vosztok 3. hőssel.

hosszantartó, nagy taps csattant fel, amikor andrijan nykolajev alezredes a terembe lépett, elfoglalta helyét a díszemlévényen. az elnökség tagja volt: pap jános, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. korom Mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, csikesz józsefné, a budapesti pártbizottság titkára, borbándi jános vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, dóra jános, a hazafias népfront budapesti bizottságának titkára és nagy richárd, a kisz budapesti bizottságának első titkára. az elnökségben foglalt helyet g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete is. a nagygyűlést méhes lajos, a kisz központi bizottságának első titkára nyitotta meg, majd erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtítkára mondott beszédet.

/folyt.köv./

bb 35. súlyos autóbaleset alsónémedinél

i tf/sk szb sr

1964. május 3.

szombaton délután alsónémedi és felsőbabád között a 29-es kilométerkönel súlyos autóbaleset történt: a cg 21-86 rendszámú személygépkocsi, amelyet stark borbála, 29 éves építésztchnikus, budapesti lakos vezetett, szabálytalanul előzött és összeütközött a székács istván, 28 éves nagyrévi lakos vezette cí 84-71 rendszámú személygépkocsival. az összeütközés következtében stark borbála a helyszínen meghalt. a két kocsi utasai mindannyian megsérültek. majer józsef 35 éves és nedvig pál, 26 éves lakatosokat, nedvig pálné, 30 éves szövőnőt - mindhárman budapesti lakosok - valamint szabó gusztáv, 65 éves tsz-tagot, nagyrévi lakost súlyos, nem életveszélyes állapotban szállították a mentők a koltói anna kórházba. székács istvánt és két társát könnyű sérüléssel az uzsoki utcai kórházba vitték a mentők. a vizsgálat folyamatban van. /mti/

--

m
16.00/a

- 21 -

mti

bb 36. zivatarokkal, esőkkel köszöntött be a május - talajmenti fagyok északkeleten - csak a hét közepére igérkezik erősebb felmelegedés

1 cs/tm-lm ká

1964. május 3.

az atlanti óceánról induló monszun első nagy hulláma április utolsó és május első napjaiban csaknem egész európát előzőnlötte. az izland körüli központtal működő ciklon és a dél-európai anticiklon együttes erővel „szivattyuzza”, a hűvös levegőt, amely zivatarokkal, csendes esőkkel pásztázza végig a kontinens nagy területeit. a nagyarányú lehülésre jellemző, hogy vasárnap már csak a földközi tenger partvidékén mérték 20 fokos maximumokat, az éjszakai hőmérséklet pedig sokhelyütt ismét fagypontra, vagy az alá süllyedt.

hazánkban pénteken 1.1, szombaton viszont már 2.5 fokkal maradt a napi középhőmérséklet a sokévi átlagszint alatt. szombaton csaknem az egész országban hullott több-kevesebb „aranyat érő”, eső, a dunántul nyugati tájairól és a tiszántulról zivatarokat is jelentettek a megfigyelők.

vasárnap hajnalban erős lehülést jelentettek az esztergom-orosháza vonalától keletre eső területekről, ahol általában plusz 1-5 fokos minimumok alakultak ki. salgótarján és borsodnádasd vidékén 0, putnokon, minusz 1 fokig süllyedt a hőmérők higánya. a zagyva és a kőrös vidékén talajmenti fagyok voltak. a hőmérséklet a délutáni órákban 12-18 fokig emelkedett, budapesten 15 fokot mérték. a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint hétfőn valószínűleg még nem lesz lényeges változás az időjárásban: felhőátvonulásokra, kisebb átfutó esőkre, meg-meg élénkülő délnyutati, nyugati szélre kell számítanunk. ugyanakkor azonban megszűnnek a talajmenti fagyok. a hétfői maximum-szint előrejelhetőlag 14-18 fokig emelkedik. a távolabbi kiáltásokról szólva a meteorológusok közölték, hogy bár a javulás csak fokozatosan következik be - a hét közepére erősebb felmelegedést, az időszaknak megfelelő szép napokat várhatunk./mti/

--

16. 12/a

- 22 -

bb 34. /forró hangulatu... 1. folyt./- szb

bevezetőben melegen köszöntötte az első páros űrrepülés hőseit, a vosztok-3. pilótáját.

- korunkban a tudomány és technika forradalmi fejlődése megy végbe. a világűr meghódítása korunk jelképe, s mi úgy ünnepeljük az űrhajózás szovjet hőseit, mint a mi világunk kifejezőit, társadalmi, gazdasági, technikai fejlődésünk hirdetőit. nagy örömszámunkra, hogy közöttünk van andrijan nyikolajev, s az ő személye azért is különösen kedves nekünk, mert egy kis nép fia, amely népet korábban szinte csak a távoli rokonság miatt tartottunk számon, s amely most a szovjetunió népeinek családjában az elmáradottságból egy emberöltő alatt lépett a modern fejlődés útjára. a szovjetunióban megvalósított szocialista nemzetiségi politika nyomán az űrrepülők között is, a rakétákat tervező mérnökök és a terveket valóra váltó munkások között is ott találhatjuk a szovjet köztársaságok sokféle népének fiait és lányait, akik egész történelmi korszak útját tették meg egyéni életükben.

erdei ferenc ezután arról beszélt, hogy a szovjet ország hatalmas ereje, szilárd gazdasági bázisa tette lehetővé a világűr meghódításában, a rakétatechnika fejlesztésében elért nagyszerű eredményeket, a világelsőséget, barátaink érték el a sikereket, s ezért ezeket mi is magunkénak valljuk, a szovjet űrrepülőkre mi is büszkék vagyunk. egyebek között ez a magyarázata annak, hogy népünk olyan nagy érdeklődéssel, őszinte barátsággal és szeretettel fogadta andrijan nyikolajevet. a fogadóbizottság címére nagyon sok levél érkezett gyárakból, hivatalokból, termelészövetkezetekből, pártszervezetektől, népfrentbizottságoktól, amelyekben jókívánásaikat küldik az űrrepülőnek, s kéri, látogasson el hozzájuk is. mindenki személyesen szeretett volna önnel beszélni - mondta - kezét szorítani, kedves nyikolajev elvtárs, éppugy, mint nem is olyan rég n.sz. hrucsov elvtárral.

erdei ferenc a szovjet kormányfő magyarországi útjára emlékeztetve rámutatott: nyikita hrucsov nagy jelentőségű látogatása egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy a szovjet és a magyar nép törekvései a legfontosabb nemzetközi kérdésekben teljesen azonosak, szilárd eltökéltséggel dolgozunk a nemzetközi munkásmozgalmunk egységéért, a világ békéjének megőrzéséért, az általános és teljes leszerelésért, a népjólét növeléséért, a szocialista és kommunista társadalom felépítéséért.

a két nép közötti barátság, együttműködés további erősítéséről szólva kiemelte, hogy számos területen, így a tudomány és a technika területén is minden feltétel adott a gyümölcsöző, eddigénél kiterjedtebb kooperáció megvalósítására.

/folyt.köv./

m

16. 27/a

- 23 -

bb 34. /forró hangulatu... 2. folyt./- szb

a hazafias népfrent országos tanácsának főtitkára ezután népünk életéről, országépítő munkájáról beszélt, s hangoztatta, hogy a magyar nép történelme során még soha nem volt olyan egységes, mint napjainkban. utalt a közelmúltban lezajlott népfrent-kongresszusra, amely hű kifejezője volt annak: a magyar dolgozók mélyszélesen helyeslik és támogatják a párt és a kormány politikáját.

- nagy öröm volt számunkra, hogy nyikolajev elvtárs velünk együttünnepelte május elsejét, és alkalma volt meggyőződnie arról, hogy fővárosunk lakossága, a gyárak, a hivatalok dolgozói milyen erővel juttatták kifejezésre a népi nemzeti egységet. arra kérem, kedves andrijan nyikolajev, ha hazatér, számoljon be barátainak, ismerőseinek arról, hogyan érez, gondolkodik a magyar nép s tolmácsolja e gyűlés résztvevőinek őszinte baráti üdvözlését a szovjet népnek, a szovjet ifjuságnak.

- a szovjet űrhajósok teljesítményeikkel csodálatra készíteték az egész világot. nagyon jól tudjuk, hogy világraszóló teljesítményeik mögött a tudósok, mérnökök, feltalálók, technikusok, munkások egész serege áll. mondja meg nekik, nyikolajev elvtárs, hogy őket is üdvözljük, amikor önt köszöntjük. munkájuk, páratlan teljesítményeik azt példázzák ifjuságunknak, hogy minden nagy siker elmaradhatatlan feltétele a szívós, szorgalmas munka, a kemény akarat. megkülönböztetett tisztelettel és szeretettel köszöntjük n.sz. hruscsov elvtársat, akiről tudjuk, milyen atyai gondoskodással törődik önökkel.

sok szeretettel üdvözljük nyikolajev elvtárs kedves feleségét, valentyina tyereskovát, s kérjük, mondja meg neki: számunkra is nagy öröm lesz, ha háromtagura növekszik az űrhajós-család.

erdel ferenc a szovjet-magyar barátság, a hős szovjet űrhajósok éltetésével fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét.

/folyt.köv./

16.32/a

24 -

Rb

bb 37. kinevezések

tné-Lm sr

1964. május 3.

a minisztertanács dr. osztrovszki györgyöt, az országos tervhivatal elnökhelyettesét e tisztsége alól felmentette, egyidejűleg miniszterhelyettesi rangban az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettesévé, dr. hetényi istvánt az országos tervhivatal elnökhelyettesévé, buda istvánt munkaügyi miniszterhelyettesévé kinevezte./mti/

bb 38. iskolai kórushangverseny a zeneakadémián

tné-Lm fm

1964. május 3.

a fővárosi iskolák tavaszi hangversenysorozatában vasárnap általános iskolai énekkarok mutatták be műsorukat a zeneakadémián. a több mint ezer tanuló közreműködésével adott hangversenyen új kórusművek is elhangzottak./mti/

bb 39. kisz- nap a miskolci földes ferenc gimnáziumban

vid j-Lm fm

1964. május 3.

miskolc legnagyobb létszámú középiskolájában, a földes ferenc gimnáziumban vasárnap kisz- napot rendeztek, amelyen résztvettek a társgimnáziumok igazgatói, valamint az iskola csaknem 1400 diákja.

az ünnepség alkalmából megkoszorúzták az intézet névadója, földes ferenc emléktábláját, majd megnyitották az ujtó- és fotokiallitást, valamint az iskolamuzeumot. ezt követően a különböző szakkörök nyilvános ülésén adtak számot a diákok a tanévben végzett munkájukról, beszámoltak néprajzi gyűjtésükéről, irodalmi tevékenységükről, számot adtak a természet-tudományi tárgyakban elért fejlődésükről./mti/

16.43/a

- 25 -

Rb

bb 40. Lengyel fotóművész kiállítása szombathelyen

vid j szb fm

1964. május 3.

tadeusz bilinski lengyel fotóművész színes fényképeiből kiállítás nyílt a szombathelyi művelődési és sportházban, a bemutatott 51 felvétel zöme táncjeleneteket ábrázol. /mti/

bb 41. ausztriába utazott a szot elnökségének küldöttsége

k hmé szb fm

1964. május 3.

az osztrák szakszervezeti szövetség /ögb/ meghívására vasárnap ausztriába utazott a szot elnökségének küldöttsége. a küldöttség vezetője brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szot főtitkára. a küldöttség tagjai: vas-witteg miklós, a szot alelnöke, kádas istván, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője és geréb sándorné, a szot osztályvezetőhelyettese. a küldöttség tárgyalásokat folytat majd az osztrák szakszervezeti szövetség vezetőivel a két ország szakszervezeti közötti kapcsolatok fejlesztéséről, látogatást tesz ipari üzemekben és az osztrák szakszervezeti szövetséghez tartozó intézményekben, találkozik üzemi munkásokkal és üzemi tanácsokkal.

a küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, gál lászló és karakas lászló, a szot titkárai és a szot elnökségének több tagja. /mti/

m

15.48/a

- 26 -

Rak

bb 34. /forró hangulatú... 3. folyt./- szb

hosszan zugott a taps, amikor andrijan nyikolajev lépett a mikrofonhoz, a szovjet űrhajósok parancsnoka tolmácsolta űrhajóstársai forró, baráti üdvözlését, jókívánságait, majd így folytatta:

- magyarországi tartózkodásom immár végéhez közeledik. az önök országában töltött néhány nap alatt is alkalom volt azonban megismerkedni a magyar nép sikereivel, eredményeivel, az egyszerű magyar emberekkel. bárhol jártam, mindenütt virágok, mosolygó arcok fogadtak, testvérként köszöntöttek. sokáig emlékezni fogok ezekre a bensőséges találkozásokra.

andrijan nyikolajev ezután arról beszélt, hogy csupán a szocialista rendszer, a szocialista népgazdaság teszi lehetővé, hogy rövid idő alatt olyan gyors eredmények születessenek a kozmikus térség meghódításában, mint amilyen sikereket a szovjet tudomány és technika felmutat.

- a szovjetunió űrhajósai valamennyien egyszerű munkás- és parasztcsaládok gyermekei. magam is egyszerű parasztcsalád fia vagyok. nemzetiségem csuvas. a szovjetunióban összesen másfél millió csuvas él, s annak ellenére, hogy ilyen kevesen vagyunk, a szocialista rendszerben teljes egyenjogúságot élvezünk. nekem ugyanúgy kellett teljesítenem az elem szabott feladatokat, mint többi űrhajóstársamnak.

nyikolajev részletesen beszámolt a gyűlés résztvevőinek az űrpilóták sokoldalú felkészüléséről, a kemény edzésekről. elmondta, hogy a centrifugában, a „hallgatás kamrájában”, és a hőkamrában olyan túlterhelés elviseléséhez edződtek hozzá, amely biztosítéka volt az „űrfeladatok”, maradéktalan megoldásának.

- ilyen bonyolult, nehéz felkészülés után kezdtük az űrrepülés végrehajtását. start idején nagyon szép látványt nyújt a rakéta, s felejthetetlenek a fellövés pillanatai is, amikor egymás után minden hajtóművet bekapcsolnak és a rakéta elszakad a föld felszínétől. amikor a merőleges emelkedés megkezdődik, az embernek az a benyomása, hogy a rakéta valamilyen lángoszlopon van. a pályára juttatás pillanatában az űrhajósoknak gondosan ellenőrizni kell az űrhajó valamennyi berendezését, rendszerét.

nagy érdeklődéssel hallgatták a gyűlés résztvevői nyikolajevet akkor is, amikor a súlytalanság állapotát érzékeltette.

/folyt.köv./

m

16.57/a

- 27 -

Rak

bb 40. Lengyel fotóművész kiállítása szombathelyen

vid j szb fm

1964. május 3.

tadeusz bilinski lengyel fotóművész színes fényképeiből kiállítás nyílt a szombathelyi művelődési és sportházban. a bemutatott 51 felvétel zöme táncjeleneteket ábrázol. /mti/

bb 41. ausztriába utazott a szot elnökségének küldöttsége

k hmé szb fm

1964. május 3.

az osztrák szakszervezeti szövetség /ögb/ meghívására vasárnap ausztriába utazott a szot elnökségének küldöttsége. a küldöttség vezetője brutyó jános, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a szot főtitkára. a küldöttség tagjai: vas-witteg miklós, a szot alelnöke, kádas istván, a szot nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője és geréb sándorné, a szot osztályvezetőhelyettese. a küldöttség tárgyalásokat folytat majd az osztrák szakszervezeti szövetség vezetőivel a két ország szakszervezeti közötti kapcsolatok fejlesztéséről, látogatást tesz ipari üzemekben és az osztrák szakszervezeti szövetséghez tartozó intézményekben, találkozik üzemi munkásokkal és üzemi tanácsokkal.

a küldöttség bucsuztatására a keleti pályaudvaron megjelent somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke, gál lászló és karakas lászló, a szot titkárai és a szot elnökségének több tagja. /mti/

m

15.48/a

- 26 -

PK

bb 34. /forró hangulatu... 3. folyt./- szb

hosszan zugott a taps, amikor andrijan nykolajev lépett a mikrofonhoz. a szovjet űrhajósok parancsnoka tolmácsolta űrhajóstársai forró, baráti üdvözlését, jókívánságait, majd így folytatta:

- magyarországi tartózkodásom immár végéhez közeledik. az önök országában töltött néhány nap alatt is alkalmam volt azonban megismerkedni a magyar nép sikerével, eredményével, az egyszerű magyar emberekkel. bárhol jártam, mindenütt virágok, mosolygó arcok fogadtak, testvérként köszöntöttek. sokáig emlékezni fogok ezekre a bensőséges találkozásokra.

andrijan nykolajev ezután arról beszélt, hogy csupán a szocialista rendszer, a szocialista népgazdaság teszi lehetővé, hogy rövid idő alatt olyan gyors eredmények születhessenek a kozmikus térség meghódításában, mint amilyen sikereket a szovjet tudomány és technika felmutat.

- a szovjetunió űrhajósai valamennyien egyszerű munkás- és parasztcsaládok gyermekei. magam is egyszerű parasztcsalád fia vagyok. nemzetiségem csuvas. a szovjetunióban összesen másfél millió csuvas él, s annak ellenére, hogy ilyen kevesen vagyunk, a szocialista rendszerben teljes egyenjogúságot élvezünk. nekem ugyanugy kellett teljesítenem az elem szabott feladatokat, mint többi űrhajóstársamnak.

nykolajev részletesen beszámolt a gyűlés résztvevőinek az űrpilóták sokoldalú felkészüléséről, a kemény edzésekről. elmondta, hogy a centrifugában, a „hallgatás kamrájában”, és a hőkamrában olyan túlterhelés elviseléséhez edződtek hozzá, amely biztosítéka volt az „űrfeladatok”, maradéktalan megoldásának.

- ilyen bonyolult, nehéz felkészülés után kezdtük az űrrepülés végrehajtását. start idején nagyon szép látványt nyújt a rakéta, s felejthetetlenek a fellövés pillanatai is, amikor egymás után minden hajtóművet bekapcsolnak és a rakéta elszakad a föld felszínétől. amikor a merőleges emelkedés megkezdődik, az embernek az a benyomása, hogy a rakéta valamilyen lángoszlopon van. a pályára juttatás pillanatában az űrhajósok gondosan ellenőriznie kell az űrhajó valamennyi berendezését, rendszerét.

nagy érdeklődéssel hallgatták a gyűlés résztvevői nykolajevet akkor is, amikor a súlytalanság állapotát érzékeltette.

/folyt.köv./

m
16.57/a

- 27 -

PK

bb 34. /forró hangulatu... 4. folyt./- szb

- ha az ember maga elé rak a levegőben bármilyen tárgyat, az ott marad függve, lógva, lebegve. amikor valamit beírtam a fedélzeti naplóba, a mondat után pontot tettem és elengedtem a ceruzát, az ott maradt, pontosan a pont felett. vizet pohár helyett tartályból ittam, különleges gumicsővön át, hiszen a pohárból nem folyik ki a víz.

Élénk derűtséget keltett, amikor az űrpilóta elmondta, hogy a súlytalanság állapotában az ember kirakhatja maga elé sorban a kenyeret, a húst, a gyümölcsöt a levegőben, s ha nagy lélegzetet vesz, a levegővel együtt az étel is a szájába „röpül”, igaz, óvatosan kell enni, mert könnyen előfordulhat, hogy evés közben a nyitott szájon át kirepül az étel.

- a kozmikus magasságokból nagyon szép a föld - folytatódott az élménybeszámoló. - a magasban, amikor másfél óra alatt végzünk egy keringést, s szinte bolygónk nagyobb részét belátja a szem, akaratlanul is az jut az ember eszébe: ezen a kis bolygón ne tudnának békés uton megegyezni az emberek minden kérdésben, ne tudnának minden kérdést tárgyalásokkal megoldani? a mi kormányaink, népeink szakadatlanul a békéért, a népek közötti békés együttműködésért, a barátságért szállnak sikra. minél erősebb barátság szálal fűzik össze népeinket, a szocialista tábor országait, annál erősebb lesz az egész szocialista tábor, annál tartósabb a világbéke.

- engedjék meg, hogy végezetül még egyszer hálás köszönetet mondjak a szívélyes, meleg fogadtatásért, amelyben itt részesítettek, s sok sikert kívánjak önöknek a szocialista társadalom építésében.

- éljen a szovjet és a magyar nép örök, megbonthatatlan barátsága!

- éljen a világbéke! - fejezte be viharos tapssal fogadott szavait andrijan nyikolajev.

a nagygyűlést méhes lajos zárta be, s a budapesti fiatalok nevében - a közelgő örvendetes családi esemény alkalmából - hatalmas hófehér mackót nyújtott át nyikolajevnek azzal a kérés-sel, hogy adja majd át az „ürhajós bébinek”, a forró hangulatu gyűlés az internacionálé hangjaival ért véget. /mti/

m

17.03/a

- 28 -

bb 42. julianna holland királynő

tné-lm zs

1964. május 3.

táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének születésnapja alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb 43. hirohitō

tén-lm zs

1964. május 3.

császár táviratban mondott köszönetet dobi istvánnak, az elnöki tanács elnökének japán nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

bb 44. sierra leone külügyminisztere

tné-lm zs

1964. május 3.

táviratban mondott köszönetet a magyar kormány részvétnyilvánításáért sir milton margai miniszterelnök elhunytá alkalmából./mti/

bb 45. nemzetközi történész-konferencia az osztrák-magyar monarchia problémáiról

k ms/hné-lm zs

1964. május 3.

a magyar tudományos akadémia társadalmi-történeti tudományok osztálya és a nemzetközi történész szövetség nemzeti bizottsága május 4-9 között tudományos konferenciát rendez az osztrák-magyar monarchia problémái 1900-1918 tárgyköréből. a konferencián a magyar történettudomány képviselőin kívül részt vesznek a kérdés tekintélyes nemzetközi szakértői is./mti/

17.47/a

--

- 29 -

me

me

bb 46. meghalt dikó balázs, a munkásmozgalom régi harcosa

vid -lm fm

1964. május 3.

dikó balázs, a magyar szocialista munkáspárt szolnok megyei bizottságának tagja a párt és a munkásmozgalom régi harcosa május 1-én elhunyt.

dikó balázs, 1906-ban született, sokgyermek munkáscsalásban félárvaaként nevelkedett. már fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba. 1927-ben a megyei építőmunkások küldöttéeként vett részt az országos értekezleten. a pártnak 1929. óta tagja, a horthy-rendszer idején többször letartóztatták és bebörtönözték. 1944-ben nagykanizsára internálták, a felszabadulásakor azonnal bekapcsolódott a párt munkájába. 1956-ban az elsők között fogott fegyvert a szocialista rendszer védelmében.

munkásmozgalmi tevékenységéért jobb kitüntetésben részesült. dikó balázs elvtársat a szolnok megyei pártbizottság és a szolnoki városi pártbizottság saját halottjának tekinti. temetése május 4-én lesz a szolnoki temetőben./mti/

--

bb 47. hidvéghy iván és buzás pál

k áe/tné-lm fm

1964. május 3.

a kulturális kapcsolatok intézetének osztályvezetői vasárnap bukarestbe utaztak, a magyar-román kulturális együttműködési szerződés munkaterve alapján tanulmányozzák a román népköztársaság kulturális életét és megbeszéléseket folytatnak az ottani szakemberekkel./mti/

--

bb 48. külföldi szakszervezeti küldöttek látogatásai

1 fe/hmé-lm zs

1964. május 3.

a szot vendégeként hazánkban tartózkodó külföldi szakszervezeti küldöttek vasárnap dunaujvárosba látogattak. megtekintették a dunai vasművet, megismerkedtek a város történetével és az üzemi szakszervezet tevékenységével, felkeresték a város szociális és kulturális intézményeit./mti/

--

18.20/a

- 30 -

pk

bb 49. vikár sándor szerzői estje nyíregyházán

vid j-lm fm

1964. május 3.

az idén ünnepli fennállásának 25. évfordulóját a nyíregyházi zeneiskola. ebből az alkalomból tíz hangversenyből álló sorozat hangzik el a megye székhelyén. az országos filharmónia rendezésében vasárnap este a mórlicz zsigmond színházban tartották a nyolcadik hangversenyt, amely egyben vikár sándornak, a zeneiskola megszervezőjének és igazgatójának önálló szerzői estje volt. a műsorban dalok, kamarazene- és kórusművek, szóló-hangszerekre írt kompozíciók szerepeltek./mti/

-- x

bb 50. időjárásjelentés

tm szb la

1964. május 4.

a meteorológiai intézet jelenti május 3-án, vasárnap 19 órakor:

további felhőátvonulások

várható időjárás hétfő estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, mérsékelt, időnként élénkülő délnyugati, nyugati szél, a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem várható. várható legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 14-18 fok között. /mti/

--

bb 51. andrijan nyikolajev kitüntetése

t bc-ms/hmé szb zs

1964. május 4.

bensőséges ünnepség színhelye volt vasárnap délután az országház minisztertanácsi terme: dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kitüntetést nyújtott át andrijan nyikolajev űrhajós alezredesnek, az első páros űrrepülés egyik hősiének.

az ünnepségen részt vett kádár jános, a forradalmi munkáspárt kormány elnöke, az mszmp központi bizottságának első titkára, fehér lajos és focs jeno, a kormány elnökhelyettesei, rónai sándor, a magyar-szovjet baráti társaság elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pap jános, a kormány elnökhelyettese, czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, a politikai bizottság póttagja, dr. korom mihály, az mszmp központi bizottságának titkára, kiss károly az elnöki tanács titkára, benkei andrás belügyminiszter, péter jános külügyminiszter, erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, s a politikai élet több más vezető személyisége.

/folyt.köv./

19.42/a

- 31 -

pk

bb 51. /andrijan nyikolajev... 1. folyt./- szb

Jelen volt az ünnepségen g.a. gyönyörű, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

dobi István, az elnöki tanács elnöke beszédében a következőket mondta:

kedves nyikolajev elvtárs!
kedves elvtársak!

bejelentem, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány javaslatára andrijan nyikolajev alezredesnek, a szovjet űrhajósok parancsnokának, a szovjetunió hősi magatartásának a magyar népköztársaság zászlórendje gyémántokkal ékesített első fokozatát adományozta. elhatározásunkban az a szándék vezetett, hogy ezzel kifejezzük a magyar nép tiszteletét és elismerését nyikolajev elvtársnak, az első páros űrrepülésben való részvételével az emberi haladás és a tudomány szolgálatában szerzett elévülhetetlen érdemeiért, s azért a bátorságért és hősi magatartásért, amelyet e rendkívüli vállalkozás végrehajtása során tanúsított.

a szovjetunió és a szovjet nép, Lenini nagy pártja vezetésével, marx, engels és lenin tanításait hűségesen követve, halhatatlan eszméiket a valóságos életre alkalmazva, élen jár a társadalmi fejlődésnek, vezetője az emberiség nagy forradalmának, amely 1917 októberében indult és néhány évtized legforgása alatt felszabadulást, új életformát adott emberek százmillióinak, megváltoztatta a világot, amelyben élünk. győzelmeinek fényes sorozatába - amelynek távlataiban már látjuk a szocializmus, a kommunizmus teljes megvalósulását az egész emberiség javára - méltóképpen illeszkedett be a világűr meghódítása, amelynek egyik ragyogó hőstét önben tiszteljük és ünnepeljük, kedves nyikolajev elvtárs. önök a végtelen égre irták a marxizmus-leninizmus győzelmi jeleit, beláthatatlan lehetőségeket nyitottak meg az emberiség számára, túl a föld határain és légkörén, a végtelenben. hősi példáját mutatták meg az önfeláldozó bátorságnak, valóban forradalmár módján voltak úttörők. tetteik örökké élnek, nevüket szívébe zárta minden igaz ember.

rövid magyarországi látogatása módját és alkalmat adott önnek, hogy népünk végtelen szeretetéről, tiszteletéről és ragaszkodásáról meggyőződjen, érezze az ifjuság forró rajongását, amellyel önre, mint a kor igaz kommunista emberének eszményképére, a modern idők hősi magatartásának megtestesítőjére tekint. szeretetünk és tiszteletünk jele és kifejezése a kitüntetés, amelyet most önnek átadok. a kitüntetéshez a magam és a magyar nép nevében jó egészséget, további munkájához sok sikert, egyéni és családi életében minden reményének teljesülését, teljes boldogságot kívánok.

ezután kiss károly, az elnöki tanács titkára ismertette az elnöki tanács határozatát:

/folyt.köv./

19.55/sa

- 32 -

bb 51. /andrijan nyikolajev...2.folyt./-lm

„a népköztársaság elnöki tanácsa az emberi haladás szolgálatában végrehajtott űrrepülésével szerzett elévülhetetlen érdemeinek, bátorságának és hősi magatartásának elismeréseképpen andrija nyikolajev alezredesnek, a szovjetunió hősi magatartásának a magyar népköztársaság zászlórendjének gyémántokkal ékesített 1. fokozata kitüntetését adományozza.,,

dobi István nyikolajev alezredes mellé tette a kitüntetését, majd elsőnek gratulált az űrhajósoknak, akinek kádár jános és kiss károly fejezte ki ezután jókívánságait.

andrijan nyikolajev meghatott szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért:

-kedves dobi István elvtárs! kedves kádár jános elvtárs! kedves magyar barátaim! szívem mélyéig meghatott a magyar népköztársaság elnöki tanácsától kapott magas kitüntetés. úgy érzem, ez a kitüntetés személyemben az egész szovjet népet érte. a szovjet nép a tudomány és a technika, a kozmikus térség tanulmányozása terén igen nagy eredményeket ért el. ezek az eredmények vívmányai az egész szovjet népnek, de vívmányai az egész haladó emberiségnek, a mi testvéri szocialista táborunknak, a magyar népnek is. minél nagyobbak lesznek eredményeink a tudomány, a technika területén, minél erősebb lesz a barátság népeink, a magyar és a szovjet nép, a szocialista tábor népei között, annál erősebb lesz a szocialista tábor, s annál tartósabb lesz a világ-béke.

engedjék meg, hogy még egyszer hálás köszönetet mondjak ezért a magas kitüntetésért. szeretném tetteimmel megköszönni, munkámmal az akadémián végzett tanulmányaimmal, a kozmosz további tanulmányozásával kiérdemelni az irántam megnyilvánult bizalmat, és a most átnyújtott magas kitüntetését.

ezután a megjelent párt- és kormányvezetők szívélyes barátsággal köszöntötték andrijan nyikolajevet a kitüntetésé alkalmából./mt1/

20.00/a

- 33 -

jelen volt az ünnepségen g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke beszédében a következőket mondta:

kedves nyikolajev elvtárs!
kedves elvtársak!

bejelentem, hogy a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a magyar szocialista munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány javaslatára andrijan nyikolajev alezredesnek, a szovjet űrhajósok parancsnokának, a szovjetunió hősének a magyar népköztársaság zászlórendje gyémántokkal ékesített első fokozatát adományozta. elhatározásunkban az a szándék vezetett, hogy ezzel kifejezzük a magyar nép tiszteletét és elismerését nyikolajev elvtársnak, az első páros űrrepülésben való részvételével az emberi haladás és a tudomány szolgálatában szerzett elévülhetetlen érdemeiért, s azért a bátorságért és hősi magatartásért, amelyet e rendkívüli vállalkozás végrehajtása során tanusított.

a szovjetunió és a szovjet nép, lenini nagy pártja vezetésével, marx, engels és lenin tanításait hűségesen követve, halhatatlan eszméiket a valóságos életre alkalmazva, élen jár a társadalmi fejlődésnek, vezetője az emberiség nagy forradalmának, amely 1917 októberében indult és néhány évtized legforgása alatt felszabadulást, új életformát adott emberek százmillióinak, megváltoztatta a világot, amelyben élünk. győzelmeinek fényes sorozatába - amelynek távlataiban már látjuk a szocializmus, a kommunizmus teljes megvalósulását az egész emberiség javára - méltóképpen illeszkedett be a világűr meghódítása, amelynek egyik ragyogó hőseit önben tiszteljük és ünnepeljük, kedves nyikolajev elvtárs. önök a végtelen égre irták a marxizmus-leninizmus győzelmi jeleit, beláthatatlan lehetőségeket nyitottak meg az emberiség számára, túl a föld határain és légkörén, a végtelenben. hősi példájukat mutatták meg az önfeláldozó bátorságnak, valóban forradalmár módjában voltak úttörők. tetteik örökké élnek, nevüket szívébe zárta minden igaz ember.

rövid magyarországi látogatása módot és alkalmat adott önnek, hogy népünk végtelen szeretetéről, tiszteletéről és ragaszkodásáról meggyőződjék, érezze az ifjuság forró rajongását, amellyel önre, mint a kor igaz kommunista emberének eszményképére, a modern idők hősének megtestesítőjére tekint. szeretetünk és tiszteletünk jele és kifejezése a kitüntetés, amelyet most önnek átadok. a kitüntetéshez a magam és a magyar nép nevében jó egészséget, további munkájához sok sikert, egyéni és családi életében minden reményének teljesülését, teljes boldogságot kívánok.

ezután kiss károly, az elnöki tanács titkára ismertette az elnöki tanács határozatát:

/folyt.köv./

„a népköztársaság elnöki tanácsa az emberi haladás szolgálatában végrehajtott űrrepülésével szerzett elévülhetetlen érdemeinek, bátorságának és hősi magatartásának elismeréseképpen andrija nyikolajev alezredesnek, a szovjetunió hősének a magyar népköztársaság zászlórendjének gyémántokkal ékesített 1. fokozata kitüntetését adományozza.,,

dobi istván nyikolajev alezredes mellére tűzte a kitüntetést, majd elsőnek gratulált az űrhajósoknak, akinek kádár jános és kiss károly fejezte ki ezután jókívánságait.

andrijan nyikolajev meghatott szavakkal mondott köszönetet a kitüntetésért:

-kedves dobi istván elvtárs! kedves kádár jános elvtárs! kedves magyar barátaim! szívem mélyéig meghatott a magyar népköztársaság elnöki tanácsától kapott magas kitüntetés. úgy érzem, ez a kitüntetés személyemben az egész szovjet népet érte. a szovjet nép a tudomány és a technika, a kozmikus térség tanulmányozása terén igen nagy eredményeket ért el. ezek az eredmények vívmányai az egész szovjet népnek, de vívmányai az egész haladó emberiségnek, a mi testvéri szocialista táborunknak, a magyar népnek is. minél nagyobbak lesznek eredményeink a tudomány, a technika területén, minél erősebb lesz a barátság népeink, a magyar és a szovjet nép, a szocialista tábor népei között, annál erősebb lesz a szocialista tábor, s annál tartósabb lesz a világ-béke.

engedjék meg, hogy még egyszer hálás köszönetet mondjak ezért a magas kitüntetésért. szeretném tetteimmel megköszönni, munkámmal az akadémián végzett tanulmányaimmal, a kozmosz további tanulmányozásával kiérdemelni az irántam megnyilvánult bizalmat, és a most átnyújtott magas kitüntetését.

ezután a megjelent párt- és kormányvezetők szívélyes barátsággal köszöntötték andrijan nyikolajevet a kitüntetésé alkalmából./mti/

bb 52. fogadás az országgházban a nyikolajev tiszteletére

t bc-ms/tm-lm zs

1964. május 3.

a népköztársaság elnöki tanácsa vasárnap este az országgházban fogadást adott a nyikolajev úrhajós alezredes tiszteletére.

a fogadáson megjelent dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, apró antal, biszku béla, fehér lajos, focs jenos, kállai gyula, nemes dezső, rónai sándor, somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint többen a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai közül. résztvett a fogadáson az mszmp központi bizottságának, az elnöki tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok más vezető személyisége. jelen volt. g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete, s a nagykövetség tagjai.

a rendkívül szívélyes, baráti fogadáson dobi istván, az elnöki tanács elnöke pohárköszöntőt mondott.

- végtelen öröm számunkra, hogy andrijan nyikolajev elvtársat körünkben üdvözölhetjük. kérem kedves vendégeinket, ürítsük poharunkat az ő egészségére, egyéni és családi boldogságára, az emberi haladásra, a tudomány további győzelmeire, a magyar és a szovjet nép testvéri barátságára és a békére - mondta többek között.

andrijan nyikolajev meleg szavakkal emlékezett meg a magyar dolgozókkal való találkozásairól, a szeretetteljes fogadtatásról, s további sikereket kívánt dolgozó népünknek a szocialista társadalom építésében, majd a magyar és a szovjet nép megbonthatatlan, örök barátságára ürítette poharát./mti/

-. -

20.03/a

- 34 -

bb 53. hazaérkezett belgrádból a magyar szakszervezeti küldöttség

tm/s la

1964. május 3.

beckl sándornak, a szot titkárának vezetésével a jugoszláv szakszervezetek ötödik kongresszusán és a belgrádi május elsejei ünnepségeken résztvett magyar szakszervezeti küldöttség vasárnap visszaérkezett budapestre.

a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelentek gál lászló és karakas lászló, a szot titkárai és a szot több vezető munkatársa./mti/

-. -

- v é g e -

21.07/s

- 35 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 6-7. Telefon: 100-400, 360-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1964. május 4.

bb 1. emlékezés jókaira

1 s/gk szb fm

1964. május 4.

a nagy magyar regényíró halálának 60. évfordulója alkalmából május 5-én, kedden „kortársak emlékei jókairól”, címmel sugároz műsort a kossuth-rádió. május 10-én, vasárnap pedig jókai népszerű regényéből, a „fekete gyémántok”, -ből írt rádiójátékot mutatják be. a regényt hubay miklós alkalmazta rádióra. a főbb szerepekben pálos györgyöt, szakáts miklóst, lukács margitot, tőkés annát és somogyvári rudolfot hallhatjuk. az előadást bednai nándor rendezte. /mti/

-. -

bb 2. félmillió csokor gyöngyvirág a budapestieknek

vid ká/sk szb ká

1964. május 4.

a gyöngyvirág-szőnyeggel borított kunpeszéri erdőkben egy hete tart már a hagyományos virágszüret. naponta hetvenen-nyolcvan szedik az illatos „termést”, „ eddig mintegy félmillió csokorralalót gyűjtöttek össze, s adtak át a budapesti virágért-eknek. /mti/

-. -

bb 3. köszönőlevél kifevből debrecenbe

vid j szb fm

1964. május 4.

a kijevei sevcsenko tudományegyetem rektora, i. t. svec akadémikus levelet küldött a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektorához, dr. szarvas pálhoz. levelében köszönetét fejezte ki azért az együttműködésért, amelyet a debreceniek kifejtettek a sevcsenko egyetem által kiadandó „testvéregyetemek barátság”, című könyv előkészítésében. a debreceni tudományegyetem korábban három tudományos dolgozatot küldött el a készülő könyv részére, amelyek egyébként a kijevei egyetemmel testvéregyetemi kapcsolatban álló más egyetemek életét, munkáját, tudományos munkásságát ismertetik. /mti/

-. -

- 1 -